શ્રી શત્રુંજય – મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ – ૪૨૪ ૧૦૧.

સમ્યગ્જ્ઞાન વિશારદ

Answer-Sheet

અભ્યાસક્રમ ક્રં : ૯

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

2021-22

એનરોલમેન્ટ નંબર ____________ ગામ ____________

વિદ્યાર્થીનું નામ ____________

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

(૧)	ભવ્ય જીવો
(૨)	શ્રી શય્યંભવસૂરિ
(૩)	દાવાનળથી
(૪)	ચારિત્ર
(૫)	સાસ્વાદનથી
(૬)	ક્ષણભંગુરતા
(૭)	સંયમ નિર્વાહ
(૮)	મનોમંથનને
(૯)	માંગલિક
(૧૦)	અપકાય
(૧૧)	જ્ઞાન સાધનાની
(૧૨)	અભંગ
(૧૩)	અનાભોગિક
(૧૪)	અભ્યાસના
(૧૫)	અનાદિ અનંત
(૧૬)	મોહનિદ્રા
(૧૭)	અધ્યાત્મના
(૧૮)	મુક્તિપદ
(૧૯)	સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિ
(૨૦)	સુવર્ણમય

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	સંસારવૃદ્ધિ
(૨)	મોહનીય કર્મ
(૩)	જીવવિચાર અને નવતત્ત્વ
(૪)	આત્મ સમાધિ
(૫)	સિદ્ધમંત્ર (પાર્શ્વનાથ)
(૬)	અનભિગ્રહિક મિથ્યાત્વ
(૭)	શ્રી પ્રભવસ્વામી
(૮)	સંયમની સાધના
(૯)	સાસ્વાદન ગુણસ્થાન
(૧૦)	૧૬મા શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુની મૂર્તિ
(૧૧)	મોક્ષની
(૧૨)	ગ્રંથિભેદથી
(૧૩)	દશવૈકાલિક સૂત્ર
(૧૪)	સંઘયણ બળ
(૧૫)	અવસ્વાપિની

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	અવગાહના
(૨)	લૂંટ્યા છે
(૩)	ક્ષોભ પમાડેલા
(૪)	તેમના સિદ્ધાંત
(૫)	કુદેવ
(૬)	તિર્યંચ
(૭)	હું કહીશ
(૮)	સ્થિતિ
(૯)	રાજ્યો છે
(૧૦)	સાંશયિક
(૧૧)	જેમનો શ્રેષ્ઠ વૈભવ
(૧૨)	દેશવિરતિ
(૧૩)	પ્રાપ્ત થયા છે
(૧૪)	આવલિકા
(૧૫)	સુખા કર્યો છે
(૧૬)	દગ્ધ થયેલા
(૧૭)	અયોગી કેવલી
(૧૮)	ખેદ પામેલા
(૧૯)	ઉપયોગ
(૨૦)	સંવ્યવહાર

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	૮	(૬)	૧
(૨)	૧૦	(૭)	૩
(૩)	૯	(૮)	૫
(૪)	૭	(૯)	૪
(૫)	૬	(૧૦)	૨

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૩૯૭
(૨)	૧૪૮
(૩)	૫
(૪)	૩
(૫)	વિ.સં. પૂર્વે ૪૭૦ વર્ષે
(૬)	૯
(૭)	૧૦
(૮)	૫
(૯)	૫૪
(૧૦)	૩૪

	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે ✗		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર
(૧)	✗	(૧)	૧૨
(૨)	✓	(૨)	૧૯
(૩)	✓	(૩)	૨૩
(૪)	✗	(૪)	૯
(૫)	✓	(૫)	૨૩
(૬)	✗	(૬)	૪
(૭)	✗	(૭)	૨૨
(૮)	✓	(૮)	૨૩,૧૪
(૯)	✗	(૯)	૨૦
(૧૦)	✓	(૧૦)	

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ____________ તપાસનારની સહી ____________

પ્રશ્ન - ૮

૧. <u>દશવૈકાલિક સૂત્ર</u> : શય્યંભવસૂરી રચિત આ સૂત્ર સર્વ સૂત્રોનો સાર છે. મુનિજીવનની સ્થિરતા માટે આચારપાલનનું શ્રેષ્ઠ જ્ઞાન એમાં સમાયેલું છે. જિનશાસનના શણગારરૂપ છે. સાધુ જીવનને પામ્યા પહેલાં અને પછી પણ એ પ્રત્યેક મુમુક્ષુના સંયમજીવનનો આધારસ્તંભ છે. પાંચમા આરાના અંત સુધી આ આગમ રહેશે. જીવને શિવના માર્ગનો પરિચય કરાવતો રહેશે. અનેકોના તારણહાર બનશે. આ પાંચમા આરામાં અલ્પ આયુષ્યવાળા અને અલ્પબુદ્ધિવાળા મુનિવરાદિને ઉપયોગી થશે. અનેકોના પથદર્શક અને જીવનોદ્ધારક થશે.

૨. <u>જંબુકુમાર</u> અમૃતથી પણ અધિક મીઠી મધુર પરંતુ વૈરાગ્યમય વાણીથી પોતાને વરેલ આઠ કન્યાઓને પ્રતિબોધિત પમાડે છે. જ્યારે આ કન્યાઓ જંબુકુમારને અનેક યુક્તિઓ દ્વારા સંસારમાં મોહ પમાડવા પ્રયાસ કરે છે ત્યારે જંબુકુમાર તેમને સંસારની ભયાનકતા અને અસારતા સમજાવે છે. સંસાર દુઃખમય, પાપમય અને સ્વાર્થમય છે. એનું એવું અદ્ભુત વર્ણન કરે છે કે જે સાંભળીને રાત્રિએ ચોરી કરવા આવેલા વિંધ્યરાજના પુત્ર પ્રભવ અને પાંચસો ચોરો પણ પ્રતિબોધ પામે છે.

૩. <u>ગોચરી માટે સાવધાનીનો નિર્દેશ</u>: સાધુ ગુરુને વંદન કરી, આજ્ઞા લઈને, ઈર્યાસમિતિના ઉપયોગપૂર્વક એક ઘરેથી બીજા ઘરે ગોચરી માટે જાય. ગણિકા આદિના હિંસાચારમાં માનનારા એવા ઘરોમાં ગોચરી જવાનો નિષેધ જણાવ્યો છે. આવા કુળોમાં વારંવાર જવાથી કદાચ સંયમ ભ્રષ્ટ બની જાય. વરસાદ વરસતો હોય... ધુમ્મસ પડેલું હોય... કરા વગેરે પડતા હોય તો પણ સાધુ ગોચરી માટે જાય નહીં. આ બધા પાણીના એકએક બિંદુમાં અસંખ્ય અપકાયના જીવોને અભયદાન આપવાની ઉત્કૃષ્ટ ભાવનાનું રહસ્ય છે.

૪. <u>પ્રભુ પાર્શ્વનાથ ભગવાનના નામના અક્ષરના પ્રગટ સિદ્ધમંત્ર 'પાર્શ્વનાથ'</u> એવા મંત્રથી મનુષ્યો ઝેરના વિષમ વેગને દૂર રાખી વિલાસવાળી ફણા અથવા ભયંકર, ચપળ અને લાલ નેત્રવાળા, ચંચળ જીભવાળા, નવા મેઘ જેવા અને ભયંકર આકારવાળા ઉગ્ર સર્પને એક કીડા જેવા માને છે. શરીરના વિનાશ પામેલા અંગોની શોભામાં વૃદ્ધિ થાય છે. ઉત્સાહ વધે છે. લક્ષ્મીને પ્રાપ્ત કરે છે. ઈચ્છિત પ્રાપ્ત કરે છે. સર્વપ્રકારના ભય દૂર થાય છે. હૃદયને ઈચ્છિત સ્થાને પામે છે.

૫. <u>દંડક</u> : જીવો જેને વિષે દંડાય તે દંડક.

કર્મો વિગેરેના કારણે જીવો જેમાં દુઃખી થાય... દંડાય તે દંડક કહેવાય છે. આત્મા તો સદા આનંદમાં રહેવાના સ્વભાવવાળો છે. છતાં એને વિવિધ ગતિ-ગતિના રૂપો કરી દંડાવું પડે છે. ક્યારેક એકેન્દ્રિયમાં, ક્યારેક વિકલેન્દ્રિયમાં, ક્યારેક ત્રસમાં, ક્યારેક નિગોદમાં, ક્યારેક નિગોદમાં. મનુષ્ય બનવું એ પણ દંડક છે. જીવવિચારમાં જણાવેલા ૫૬૩ જીવના ભેદોનો ૨૪ દંડકમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.